

Arbetsmarknadsdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över promemoria med förslag om Ett gemensamt ansvar för mottagandet av nyanlända A2015/1726/IU

Region Jönköpings län har av Arbetsmarknadsdepartementet getts möjlighet att yttra sig över rubricerade promemoria. Regionen har tagit del av förslaget och lämnar följande yttrande.

Synpunkter

Gällande ordning och behov av förändring är tydligt beskrivna. En klar bild är redogjord över de utmaningar som finns på både statlig och kommunal nivå avseende mottagande, integration och nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Under punkt 3.4.3 *Prestationsbaserad ersättning*, bör möjligen den näst sista meningen förtydligas så att det står klart att kommuner som via anvisning tar emot nyanlända från anläggningsboende eller kvotflyktingar får 15 000 kr per mottagen nyanländ *utöver schablonersättningen*.

Under punkt 4.5 *Ett gemensamt ansvar för flyktingmottagandet* är den konkluderande bedömningen i rutan på s. 39 kring vad som krävs för att möta utmaningarna relevant och rakt på sak. **Bosättning** är den först uttalade prioriteringen i rutan. Bostadsförsörjningen hamnar i fokus och även i denna fråga bör gemensamt ansvar gälla. Enligt Riksrevisionens rapport RIR 2014:15 framförs rekommendationen att staten i större utsträckning tar ett nationellt ansvar för landets flyktingmottagande.

Slutsatsen man kan dra är att fler hyresrätter med en rimlig hyresnivå bör byggas, så att bosättning kan ske snabbare. Detta understryks i ett föregående stycke (s. 37) där underskottet av anvisningsbara platser pekats ut som det mest avgörande skälet till att nyanlända tvingas bli kvar i anläggningsboenden med en fördröjd och försvärad etableringsprocess som resultat. Prioriteringen att bosättning av nyanlända bör ske snabbare torde innebära att kommuner med goda arbetsmarknadsförutsättningar bör öka

tillgången till hyresrätter. Remissen ger inget tydligt svar på hur staten planerar stimulera till detta.

Under punkt 5.4 *Sanktioner mot kommunerna bedöms inte nödvändiga* beskrivs att man idag inte ser behov av sanktioner om kommuner inte uppfyller sin lagstadgade skyldighet vid ikraftträdandet av den föreslagna lagen. Frågan är om den nya lagen då blir tandlös. Uppföljning och revision blir avgörande efter lagstadgandet för att säkerställa att den nya lagen ger den effekt den är ämnad att uppnå.

Under punkt 7.3 *Konsekvenser för kommunerna* står det på s. 60 i mitten på första stycket ”vissa investeringar kan behöva göras”. Det följer inte av stycket vad som åsyftas, vilka dessa investeringar kan tänkas vara eller om det är Migrationsverket eller kommunerna som kan behöva investera. Ett förtydligande föreslås.

Framförallt saknas information i remissen om vilken roll staten anser att de sedan tidigare befintliga samt de nyetablerade regionerna har i det gemensamma ansvaret för flyktingmottagandet. Att det som tidigare har varit landsting har ansvar för hälsoundersökningar och vård av asylsökande och nyanlända är inget nytt. Förslaget klargör också att förändringarna inte anses påverka den gällande ordningen för landstingen i fråga om vård och hälsa. Men regionerna har i uppgift att arbeta med många andra regionala utvecklingsfrågor också, där nyanländas etablering i samhället och på arbetsmarknaden är centrala frågor för en hållbar utveckling. Region Jönköpings län efterfrågar ett förtydligande kring regionens roll i det nya lagförslaget utöver hälsoundersökningar och vård.

Region Jönköpings län ställer sig positiva till yttrandet som ligger till grund för det nya lagförslaget, nämligen att flyktingmottagandet är ett gemensamt ansvar för samhället. Dock bör tilläggas att Region Jönköpings län anser att lagstiftningen måste följas av ett betydande statligt ekonomiskt stöd för att säkerställa kommunernas beredskap och kapacitet vad gäller bostadslösningar och insatser till såväl nyanlända som tas emot efter anvisning som nyanlända som bosätter sig på egen hand. Region Jönköpings län anser vidare att läns- och kommuntalen bör omfatta det totala flyktingmottagandet; anvisade, självbosatta och anhöriga. Det innebär att antalet självbosatta och anhöriga ska räknas in i kommunens totala åtagande och att det antal nyanlända som kommunen ska anvisa fastställs därefter.

Vi vill också framhålla vikten av att Barnkonventionen beaktas vid beslut och verkställande av beslut i enlighet med den nya lagen när den har trätt i kraft.

REGION JÖNKÖPINGS LÄN

Maria Frisk
1:e vice ordf. i Regionstyrelsen

Agneta Jansmyr
Regiondirektör